

MINISTER
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA

GABINET MARSZAŁKA SENATU

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 5.02.2016
nr. 566

wpłynęło dn. 4.02.16.
nr. 469
podpis: *penetris*

Warszawa, 02 lutego 2016 r.

DDP.IV.054.1.DP.2015.1

NK: 11806/16

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W odpowiedzi na przesłane przez Panią Marię Koc, Wicemarszałek Senatu RP, przy piśmie z dnia 23 grudnia 2015 r. (znak: BPS/043-05-38/15), oświadczenie złożone przez Pana senatora Roberta Dowhana podczas 5. posiedzenia Senatu RP w dniu 18 grudnia 2015 r., uprzejmie informuję, co następuje.

Wyrażną i jednoznaczną podstawę prawną umożliwiającą odstępnie od poboru opłat za przejazd autostradą wprowadzono ustawą z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2015 poz. 901). Zgodnie z dodanym w art. 37a ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 641 i 901) ust. 4a podmioty pobierające opłaty za przejazd autostradą obowiązane są podejmować działania zapewniające bezpieczeństwo ruchu drogowego, w tym w szczególności w przypadku zwiększenia natężenia ruchu drogowego.

W przypadku zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wystąpienia zdarzenia zmniejszającego stopień tego bezpieczeństwa podmioty te mogą odstąpić od poboru opłat za przejazd autostradą lub jej odcinkiem. Jednocześnie minister właściwy do spraw transportu został zobowiązany do określenia, w drodze rozporządzenia, w odniesieniu do Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad (dalej „GDDKiA”), sposobu ustalania wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wystąpienia zdarzenia zmniejszającego stopień tego bezpieczeństwa.

W oparciu o delegację ustawową zawartą w art. 37a ust. 4b ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym wydane zostało rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie sposobu ustalania wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wystąpienia zdarzenia zmniejszającego stopień tego bezpieczeństwa (Dz. U. poz. 1063). Zgodnie z rozporządzeniem, w przypadku powzięcia informacji o wystąpieniu zdarzenia lub zatoru drogowego, GDDKiA analizuje i dokumentuje w szczególności, czy:

- 1) wystąpiło zdarzenie albo zator drogowy;
- 2) na skutek zdarzenia doszło do powstania zatoru drogowego;
- 3) tendencja tworzenia zatoru drogowego jest rosnąca czy malejąca;
- 4) istnieje możliwość zastosowania innych środków niż odstępnie od poboru opłat, w szczególności przez wprowadzenie objazdów, zwiększenie obsady na placu poboru opłat, o którym mowa w § 66 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 stycznia 2002 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących autostrad płatnych (Dz. U. Nr 12, poz. 116, z 2010 r. Nr 65, poz. 409 oraz z 2014 r. poz. 857), zwanym dalej "PPO", ręczne wydawanie dokumentów potwierdzających wjazd na autostradę, uruchomienie na PPO pasów o zmiennym kierunku ruchu.

Za zdarzenie uznaje się przy tym każdą nagłą sytuację wpływającą negatywnie na bezpieczeństwo ruchu drogowego, której nie można było przewidzieć, w szczególności wypadek, kolizję, uszkodzenie drogi, pożar, powódź, zagrożenie terrorystyczne, katastrofę budowlaną lub osuwisko.

GDDKiA w oparciu o stosowną analizę, uwzględniając warunki pogodowe, porę dnia, kategorię dnia, porę roku, płynność ruchu, długość zatoru drogowego i przewidywany czas jego likwidacji, przewidywany czas zatrzymania ruchu drogowego oraz sposób zachowania użytkowników autostrady i jego wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego, stwierdza, czy wystąpienie zdarzenia lub zatoru drogowego spowodowało wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub zmniejszenie stopnia tego bezpieczeństwa. Na tej podstawie może zostać podjęta decyzja o czasowym odstąpieniu od poboru opłat za przejazd autostradą.

Podkreślić należy, że rozwiązania wprowadzoną ustawą z dnia 25 czerwca 2015 r. są stosowane w praktyce. Tytułem przykładu ich zastosowania wskazać należy, że GDDKiA odstąpiła od poboru opłat na autostradzie A4 w związku z wypadkami drogowymi, które miały miejsce na tym odcinku w dniach 23 i 24 lipca 2015 r.

W przypadku odcinków zarządzanych przez podmioty prywatne na mocy umów koncesyjnych zawartych w 1997 roku (odc. autostrady A4 Katowice – Kraków zarządzany przez spółkę Stalexport Autostrada Małopolska S.A., odc. autostrady A2 Nowy Tomyśl – Konin zarządzany przez spółkę Autostrada Wielkopolska S.A.) oraz w 2008 roku (odc. autostrady A2 Świecko – Nowy Tomyśl zarządzany przez spółkę Autostrada Wielkopolska II S.A., odc. autostrady A1 Gdańsk – Toruń zarządzany przez spółkę Gdańsk Transport Company S.A.) zobowiązania koncesjonariuszy uregulowane są postanowieniami tychże umów zawartych ze stroną publiczną.

Umowy Koncesyjne określają zasady współpracy koncesjonariuszy z policją, jednostkami ratowniczymi świadczącymi pomoc przedmedyczną i medyczną i Jednostkami Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego oraz obligują spółki koncesyjne do współdziałania z właściwymi służbami i podmiotami w zapewnieniu bezpieczeństwa użytkownikom płatnej autostrady i powiązanej sieci dróg. Zobowiązania te obejmują m.in. podejmowanie wszelkich możliwych środków w celu zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników zarządzanych przez nich odcinków autostrad oraz ratowania zdrowia i życia ludzkiego zagrożonych w wyniku, awarii, wypadków, katastrof i klęsk żywiołowych. Podejmowane działania powinny być adekwatne do zaistniałego zagrożenia bezpieczeństwa, więc w przypadku sytuacji kryzysowej nie wykluczają czasowego podniesienia szlabanów.

Dążenie strony publicznej do ujednoczenia regulacji zawartych w istniejących umowach koncesyjnych z wprowadzonym w ubiegłym roku rozwiązaniem obowiązującym podmioty pobierające opłaty za przejazd autostradą wymienione w art. 37a ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 641 i 901) byłoby podstawą do występowania przez ww. spółki z roszczeniami o odszkodowanie. Z uwagi na powyższe, w sytuacji kiedy działania koncesjonariuszy nie naruszają obowiązującego prawa, nie kolidują z realizacją podjętych zobowiązań, ani nie przekraczają uprawnień wynikających z umów koncesyjnych, decyzja o podjęciu kroków w kierunku zmiany postanowień tych umów przez stronę publiczną powinna być przemyślana, poprzedzona wielowymiarowymi analizami oraz zabezpieczeniem środków finansowych na pokrycie kosztów wynikających z jej wdrożenia.

Załącznik:

- 1 kopia odpowiedzi na oświadczenie senatorskie.

Do wiadomości:

- Biuro Ministra - w miejscu (skan).

Goyco podkrawiara
7 upoważnienia
MINISTRA
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA
Jerzy Szmít
Jerzy Szmít
Podsekretarz Stanu